

***Kas pasiekta – tobulinkime, kas nepavyko – atmeskime,
ko be reikalo atsisakėme – sugrąžinkime***

(trumpasis scenarijaus įgyvendinimo sėkmės aprašymas)

Siūloma:

- a) *ikimokykliniame ugdyme* – sustiprinti įstaigų atsakomybę už vaikų sergamumo profilaktiką ir jų parengimą mokyklai;
- b) *pradinėje mokykloje* – atsisakyti ideografinio vertinimo;
- c) *progimnazijoje* – palikti privalomam mokymui tik V–VIII klases; jei kas baigtų 8 klases dar neturėdamas 16 m. ir nenorėtų mokytis IX klasėje – privalomai turėtų stoti ir bent 1 metus mokytis profesinėje mokykloje;
- d) *gimnazijoje* – į IX klases reikėtų priimti mokinius, tik turinčius VIII klasės baigimo pažymėjime visų mokomųjų dalykų įvertinimus ne mažesnius kaip „7“; atsisakyti per plataus diferencijavimo, palikti pasirinkimui tik 2 galimybes – kalbinę ar realinę gimnaziją, ypatingai gabiems vaikams palikti save pateisinusias menų, sporto, aukštųjų mokyklų, katalikiškas gimnazijas, Vilniaus licėjų; diferencijavimą ir individualizavimą daugiau taikyti pamokoje, tam panaudojant turimą mokytojų perteklių; įvesti privalomą valstybinį matematikos egzaminą; mokykla turi turėti teisę neleisti laikyti kurio nors baigiamojo egzamino, jei abiturientas jam nepasiruošęs; gimnazijų baigiamosiose klasėse siekti, kad mokytojai būtų magistrai, skatinti jose dirbti ir mokslų daktarus;
- e) *mokinių teisės ir pareigos* – sustiprinti mokinių atsakomybę už savo poelgius;
- f) *mokytojų teisės ir pareigos* – mokytojas turi turėti teisę reikalauti iš jo pamoką neigiamai įvertinusio auditoriaus parodyti, kaip reikia gerai praveisti pamoką; mokytojų peratestavimas kas 5 m. turi būti privalomas (kaip aukštojoje mokykloje dėstytojams, tik, žinoma, atsižvelgti į tai, kad mokytojas turi pirmiausia dėmesį skirti pedagoginiam darbui); trūksta objektyvios pedagoginės periodinės spaudos; mokytojas turi turėti pašaukimą ir privalo laikytis pedagoginės etikos;
- g) *specialiujų poreikių mokinių ugdymas* – nesižavėti tokių mokinių integracija į bendrojo lavinimo mokyklą, ypač jei integruotam mokiniui negali padėti tėvai;
- h) *patriotinis ugdymas* – pašalinti mokyklos depolitizacijos („depilietizacijos“) pasekmes;
- i) *profesinis rengimas* – skirti daugiau dėmesio jam; silpnesnių mokinių nepriiminėti į gimnazijas, jas baigus – į aukštąsias mokyklas, siūlyti rinktis profesines mokyklas; gerai jas baigusiems, dirbantiems – sudaryti sąlygas, duoti krepšelių studijuoti aukštosiose mokyklose;

- j) aukštoji mokykla* – aukštųjų mokyklų Lietuvoje yra per daug; stambinimui labiausiai priešinsis jų vadovybė ir tarnautojai; kolegijos dar netapo aukštosiomis mokyklomis (labai silpni jų pedagoginiai kadrai), todėl jose reikia apsiriboti tik vidurinėsios grandies specialistų rengimu, atsisakyti mokytojų, teisininkų ir kt. intelektualiujų profesijų specialistų rengimo; „krepšelio politika“ – teisinga, tik krepšelius perskirstyti reikia dažniau;
- k) edukologijos mokslas* – mokslinė veikla vystoma, bet ji labai atitrūkusi nuo vartotojų – pedagogų-praktikų; per daug žavimasi anketine apklausa, ne visad korektiškai taikomi matematinės statistikos metodai;
- l) tautinių mažumų švietimas* – su kaimynais laikytis griežtos pariteto politikos.